

השבת של רבי נחמן מברסלב

ובוודאי, היה ראוי לכל החכמים, אפילו לחכמי אומות העולם, שיתקבצו כולם יחד ויחשבו מחשבות וחכמות ותחבולות ועצות אמתיות, מה הוא התכלית של זה העולם, ובשביל מה נברא האדם, ולבלות ימים ושנים על מחשבות ותחבולות אלו, כמו שעשה אברהם אבינו וכל האבות הקדושים; בפרט עכשיו, שכבר זכינו לקבל התורה הקדושה הכלולה מתרי"ג מצוות הקדושות, בוודאי ראוי לנו לשום כל חכמתנו ודעתנו, רק לקיים את דברי התורה הקדושה בפשיטות ובתמימות, וזה היא החכמה הגדולה מכל החכמות, וזה עיקר שלמות תיקון העצה אמתית, כשזוכין על ידה לבוא לקיום התורה.

ועל כן התחיל דוד המלך עליו השלום ספרו (תהילים א'): **אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים**. כי זה העיקר, להתרחק מעצת רשעים בתכלית הרחוק, ולחשוב תמיד רק עצות איך לעבוד את ה' באמת, ולקיים את התורה שנקראת עצה ותושיה, שזה בחינת תרי"ג עטין דאורייתא [תרי"ג עצות של התורה] (הלכות סוכה ז' - אות ב').

סיפור

[שיבחי הר"ן, ט"ו]

בימי ילדותו, היה [רבינו הקדוש זצ"ל] רגיל בנדרים מאד מאד, שכמה פעמים, כשבא היום, קיבל עליו בנדר כל סדר העבודה, שהיה רוצה לעשות באותו היום, ואחר כך, אף על פי שהיה קשה עליו מאד, היה מוכרח לעשות מחמת הנדר, וכן עשה כמה וכמה פעמים. וכן בכל מיני גדרים וסיניגים של פרישות מאיזה תאוה ומאיזה מידה היה רגיל הרבה בנדרים כמה וכמה פעמים, וכמה וכמה פעמים נשבע על איזה דברים בנקיטת חפץ, כדי שיהיה חזק לפרוש מאותו הדבר, שהיה רוצה לפרוש עצמו.

ארץ ישראל

[אוצר היראה - מ"א]

עיקר מעלת האדם, שיש לו כח לקשר ולחבר על ידי עבודתו הקדושה כל העולמות יחד, דהיינו לחבר עלמא תתאה בעלמא עלאה ולעשות נחת רוח להשם יתברך שהוא מרומם ומנושא למעלה מכל העולמות ומכל הרוחניות והשמות הקדושים, ולהמשיך שכירתו של השם יתברך בתחתונים, שזה עיקר התכלית שבשביל זה נברא הכל. וזאת הבחינה בתכלית התיקון והשלמות אין זוכין כי אם בארץ ישראל, כמבואר בפנים, כי שם שער השמים, היינו ששם השער שעל ידו מתקשרין התחתונים בעליונים, הארץ בהשמים, כי השער הוא בחינת התקשרות שעל ידו יכולין לכנוס מחוץ לפנים, ונכללים העומדים בחוץ עם העומדים בפנים יחד.

כמו כן יש שער השמים, שדרך בו נכנסין ונכללין התחתונים בעליונים, וזה השער הוא בארץ ישראל, כמו שכתוב: **זוה שער השמים**, כי עיקר התקשרות והכללות (וכלליות) העולמות ה"ל הוא על ידי אמונה, כמבואר בפנים, ועיקר שלמות האמונה זוכין בארץ ישראל, כמו שכתוב: **שכון ארץ ורעה אמונה**.

יערוף כמטר לקחי ...

[אוצר היראה - מהדורה בתרא, פ']

דברי הצדיקי אמת, שמחזקין אותנו להתחזק בה' יתברך תמיד, ומודיעים לנו כי אין שום יאוש בעולם כלל, דברים אלו צריכין אנו להרהר בהם להכניסם בלבנו כטל וכמטר, שזה בחינת מה שאמר משה רבינו עליו השלום בשירת האזינו, שכולה מוסר והתעוררות והתחזקות גדול, לבלתי להתייאש מן הצעקה אליו יתברך לעולם, אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, חס ושלום, כי לא יטוש ה' את עמו כי רבים רחמיו יתברך וכו'...

ועל כן הזהיר להם (משה) ביותר, שיאזינו היטב כל זה, ואמר שם: **יערוף כמטר לקחי, תיזל כטל אמרתי**. כי כמו הטל והמטר שירודין טיפת מים בארץ, ואחר כך צומח מהם צמחים נפלאים, כמו כן צריכין להכניס הדיבורים אלו בעומק הלב היטב, עד שיצמחו בלבם ויעשו פירות טובים, כי דברים אלו להתחזק בה' יתברך תמיד צריכין להאזין היטב ולהבין דבר מתוך דבר, להבין היטב רמזותיו של הצדיק, עד היכן עד היכן צריכין להתחזק לעולם.

כי אי אפשר לבאר כלל כל הצורך בדברים הללו, שזה בחינת מה שאמר דוד המלך, עליו השלום, אחר שסיפר כל צרותיו, ואיך שההכרח רק לשאוג ולצעוק אליו יתברך תמיד כל היום, בבחינת: **על זאת יתפפל כל חסיד אליך לעת מצוא, רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו**, וסיים אחר כך: **אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני**, כי עדיין אי אפשר לבאר לך כל כך בפרטיות, רק אני מרמז לך בעיני שאל תסתכל על שום דחייה שרוצין לדחות אותך מה' יתברך, הן מהמחשבות שבאין עליך מעצמך, הן מהדחיות הנמשכים מאחרים וכו', על כולם אל תסתכל כלל! רק תבין דבריי, שאני מורה לך הדרך ומרמז לך בעיני שתמיד תתחזק בצעקה ושאהג לה' יתברך, ואז טוב לך (הלכות ערלה ד' - אות ט"ז, עיין פנים; ועיין עוד אלול ראש השנה וכו' - קל"ט מ').

כי גוי אובד עצות המה ...

[אוצר היראה - עצה, י"ז]

עיקר תיקון התשובה, הוא על ידי שלמות תיקון העצה. כי באמת, הכל חפצים ליראה את שמך ומתגעגעים לשוב לה' יתברך, אך אין יודעים עצה שלמה איך לשוב מני חושך אשר כל אחד נלכד בו כפי בחינתו. ובאמת עיקר תיקון העצה, צריכין רק בעבודת ה'. כי כל החכמות והעצות של העולם שאינם פועלים על ידי אלו העצות להתקרב לה' יתברך ולזכות לחיים נצחיים, כל אלו העצות אינם עצות כלל! מכל שכן כשמתרחקים על ידי אלו העצות מה' יתברך, רחמנא לצלן. ועל עצות כאלו נאמר: **כי גוי אובד עצות המה וכו'**. וכתוב: **אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה'**, היינו זאת החכמה ותבונה ועצה - שהוא נגד רצון ה' יתברך - אין נקרא בשם חכמה ועצה כלל. כי מי שיש לו איזה מוח בקדקדו, ראוי לו שיהיו מאליו, כי עיקר העצות והתחבולות שצריך לחשוב כל אחד, הוא רק איך להנצל משאול תחתיות ומתחתיו, בפרט איך שרואין גודל גנות זה העולם שהוא מלא יגונות, וכל ימיו כעס ומכאובות, וסופו לעפר ישוב, ומה יתרון לו להאדם בכל עמלו.

מקשיבים כראוי ללשונות הגוים, שומעים בהם רמזים רבים של מוסר, ומתעוררים ליראת שמים, כידוע מהבעל-שם-טוב הקדוש זכרונו לברכה, ומעוד אנשי אמת, שהתעוררו ליראה ולאהבה דקדושה, על ידי כמה מלים מלשונות הגוים.

ועל כן כל העליות מדרגא לדרגא הוא רק על ידי ארץ ישראל, כמבואר במקום אחר, כי שם בארץ ישראל זוכין לאמונה שלמה הנמשכת מהמקיפין הקדושים שהם בחינת יתכלית הידיעה אשר לא נדע, שעל ידי זאת האמונה בשלמות זוכין לכל העליות שבעולם, כי מידת האמונה שזוכין בארץ ישראל, אף על פי שהיא מדרגה אחרונה בחינת מלכות כידוע, אף על פי כן על ידה דייקא עולין על כל המדרגות כולם, כמבואר בפנים (הלכות נדרים ד' - אותיות י"ב, וט"ז בסופו).

מכתב

[מספר אפי הנחל - מכתב ס"ז]

בעזרת ה', ראש חודש כסליו תשכ"ה.

לכבוד עיני ולבי, מר ... החונן ומכבד בכל מיני חן ופאר, את נטורי קרתא האמתיים, החובבים אותו בחיבה גדולה ויתירה על אשר בגודל יקר אצילות נפשו, זכה להבחין ולהבין האמת האמתית, שהוא נשק סודי חדש, שמנצח וממית את השקר ואבי אבות הטומאה של אמונות כוזביות וחכמות חיצוניות, שמשחיתים ומחריבים את העולם במינות וכפירות ומביאים לכל הצרות והרעות שבעולם, רחמנא ליצלן. שלום וברכה וכל טוב.

לבי יקירי. זה זמן רב שמאוד היה קשה לי מלאכת הכתיבה. כי מחלת הזקנה גברה עלי ביותר. עיני כהו וידי רפו וברכי כשלו וכחי תש ומתמוטט מיום ליום. ה' יודע ועד, שאתה שוכן בלבי תמיד ולבי שבור ורצון ומלא מרירות עד הנפש, על שאיני זוכה למלאות רצונך להחיותך ולשמח נפשך, בדברי החכם המנהיג האמת, שמנחם ומשמח ומחיה נפש כל חי לנצח. בכל לבי ונפשי, אביע ואערוך לפניך, את ברכתי הנאמנה ברכת ברוך הבא, לאחיק היקר וכבד מאוד, אשר הגדיל ה' לעשות עמו, וזיכהו לבוא ולדרוך על אדמת קודש, בארץ חמדתינו וחיותינו, מנוחתינו ותקוותינו, מקום האמונה והחכמה דקדושה, מקום מוכן להתחכם ולהכיר האמת, מקום שממנו תצא אור האמת, לכל באי עולם, מקום אשר עיני כל ישראל נשואות אליו. ושא ברכה מאת ה' ונפלאות חסדיו, לטובתו, בזה ובבא, ליום הולדתך השבעים וחמש, יוסיף ה' עליך ועל ביתך, חיים טובים וארוכים, חיים חדשים, נעימים ורעננים, חיים של ברכה והצלחה, בכל אשר תשלח ידך לטובת עמנו וארצנו, חיים שתזכה לשבר כל

ההסתרות ומניעות והטרדות ועיכובים מלהתקרב לנקודת האמת, חיים שתזכה להכניס בלבך ובלב כל העם, אור הצדיק האמת, שהוא עיקר החיות וקיום העולם ועיקר גאולתנו ופדות נפשנו, שעל ידו יהיה העולם חדש לגמרי, כי יהפוך כל העולם, משקר לאמת, מכפירה גמורה לאמונה שלמה, מחושך לאור גדול, במהרה בימינו אמן. ברכת אוהבך ועבדך הנאמן והמסור בכל לב ונפש, באמת.

המעתיק

עניין מצוות ארבעת המינים

[עצות המבוארות - סוכות, ח']

על ידי מצוות נטילת לולב ומיניו, היינו על ידי קיום כראוי של מצוות לולב בימי חג הסוכות, זוכים לדעת אמתית, לדעת באמת שמלוא כל הארץ כבודו. היינו שזוכים להאמין באמת, שהי' יתברך מצוי בכל מקום ועם כל אדם, רואה תמיד את מעשי האדם, שומע תמיד כל דיבור שיוצא מפיו ויודע מחשבותיו. וכשזוכים כל זאת באמת, בוודאי נזהרים מאוד מעשות רע, הן במחשבה הן בדבור הן במעשה.

על ידי מצוות נטילת לולב כראוי גם זוכים לדעת ולהאמין, שאולקותו יתברך מצויה אפילו בכל לשונות הגוים. היינו שכאשר

רצון וכיסופין

[אוצר היראה - רצון וכיסופין, י"ג]

כל נפשות ישראל וכל המצוות הם אחד כידוע. וכולם נמשכין ממקור הרצון שהוא בחינת רצון שברצונות שהוא בחינת נשמת משה רבינו עליו השלום שנסתלק לשם. והוא שורש וכלל כל המצוות וכל נפשות בית ישראל. ושם עיקר התכלית והסוף של כל אחד מישראל שזוכה על ידי תורתו ומצוותיו, דהיינו שיוכלל בבחינת רצון העליון שישתוקק להשם יתברך בתכלית הרצון שאי אפשר לדבר בזה כלל. שהוא בחינת תי"ו עלמין דכסופין דירתין צדיקא לעלמא דאתי אשרי להם (הלכות ברכת הריח ה' - אות ד').

עצות

[עצות המבוארות - סוכות, א' ב']

על ידי קיום מצוות סוכה כראוי, זוכים לדעת גדולה מאוד, שדעת זו היא בבחינת "רוח הקדש, שפע אלוקי". וכדי לזכות לדעת זו, צריך לתקן את שבעת הנקבים המצויים בראש האדם. היינו העיניים, האוזניים, האף והפה, כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק א' (סימן כ"א) בתורה "עתיקא טמיר וסתים", כיצד לתקן את צנורות המוח האלו. וצריך לדעת שתכלית העבודה של כל אדם בעולם שעוסק ביראת ה' וקיום התורה, הוא שיזכה ל"שפע אלוקי", רוח הקודש ודעת גדול הנזכר למעלה, שהם עיקר שעשועי עולם הבא. היינו עיקר תענוג עולם הבא של כל אדם, יהיה השגת הדעת כמבואר. וכפי שמקיימים מצוות סוכה כראוי, וכפי שזוכים לזכך את הצנורות הנזכרים, כך זוכים לשפע האלוקי, לדעת הגדולה, שזה כאמור עיקר שעשועי עולם הבא.

על ידי קיום מצוות סוכה כראוי, זוכים ללב זך ונקי, ועל ידי זה, זוכים לדבר ולפרש לפני ה' יתברך כל המצוי בלב. דיבורים אלו ששחים לפני ה' יתברך, הם בבחינת רוח הקודש.

תפילה

[לקוטי תפילות א', כ"א]

מלא רחמים, זכני ברחמך הגדולים ובחסדך המרובים, לקיים מצוות סוכה כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה ותרי"ג מצוות התלוים בה, בשמחה ובטוב לב ובכוונה שלמה כראוי. ונזכה שיומשך עלינו על-ידי מצוות ישיבת סוכה, כל השבעת ענני כבוד שהקיפו את ישראל במדבר, ופרוס עלינו סוכת שלומך. ונזכה להשיג השגת המקיפים הקדושים השגת רוח הקודש, על-ידי מצוות סוכה כראוי בקדושה ובטהורה ובשמחה, ועל-ידי-זה תגן עלינו ובעדנו ותצילנו מכל אויב ואורב ומכל מיני שונאים, שיש לנו בגשמיות ורוחניות, והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו...